

عنوان مقاله:

جستجوی پیشینه حکایت پردازی در تاریخ بلعمی

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

سوسن جبری - دانشگاه رازی

خلاصه مقاله:

چکیده: امروزه دستیابی به شناختی از پیشینه و ماهیت سنت‌های روایت‌پردازی در زبان فارسی ضرورت دارد. در باره ماهیت روایت‌پردازی در متون روایی کهن فارسی تا کنون بررسی‌هایی انجام شده است که نتایج خوبی دربرداشته و تا حدودی به شناخت برخی ویژگی‌های عام انواع قالب‌های کهن روایت کمک کرده است. در ادامه این تلاش‌ها به بررسی ماهیت عناصر داستانی در کهن‌ترین متن به جای مانده دارای حکایت یعنی حکایات بخش اول تاریخ بلعمی پرداخته شده است. شیوه پژوهش چنین بود که بر اساس عناصری که در نقد ادبی امروز تشکیل دهنده داستان و اجزای اصلی آن به شمار می‌آیند به بررسی حکایات و چگونگی به کارگیری عناصر داستانی در آن‌ها پرداخته شد تا بتوان با تکیه بر دستاوردهای آن ماهیت داستان‌پردازی در این متن را توصیف کرد. ویژگی‌های عناصر داستانی در حکایات تاریخ بلعمی که آغاز تألیف آن (352 هجری قمری) است، نشان می‌دهد که روایت‌پردازی در آغاز رواج زبان فارسی دری و قرون اولیه دارای ساختار و عناصر روایی پخته‌ای است. پختگی ساختاری حکایات تاریخ بلعمی با توجه به ماهیت ترجمه‌ای متن نشانگر آن است که این شیوه حکایت‌پردازی باید میراث تجربه‌هایی باشد که از پیشینیان بلعمی بر جای مانده بوده است. بنابراین ریشه‌های شکل‌گیری سنت‌های حکایت‌پردازی را باید در متون کهن‌تر از قرن چهارم هجری جستجو کرد.

کلمات کلیدی:

روایت، حکایت، عناصر داستان، نثر فارسی، تاریخ بلعمی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1182869>

